

Nr 39.

Ankom till riksdagens kansli den 18 mars 1938 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om ytterligare anslag till beredande av understöd åt fiskare m. m.

(1:a avd.)

I två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 116 av herrar *Nilsson, Theodor*, och *Gustavson, John*, samt II: 225 av herr *Johansson* i Öckerö m. fl., har hemställts,

1. att riksdagen måtte besluta att som förstärkning av anslaget för beredande av tillfälligt understöd åt fiskare bevilja ett belopp av 42,000 kronor, samt

2. att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att erforderliga ändringar i Kungl. Maj:ts kungörelse nr 281/1934 måtte vidtagas så att ett snabbare avgörande av ansökningar om understöd till hjälpbehövande fiskare kan åstadkommas.

Beträffande de skäl, som åberopats till stöd för denna framställning, får utskottet hänvisa till motionerna.

1934 års riksdag (skr. nr 342) anvisade till Understöd åt fiskare för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 750,000 kronor.

I anledning härav utfärdades den 15 juni 1934 kungörelse (nr 281) angående anslag av statsmedel för beredande av tillfälligt understöd åt fiskare.

Kommun må, i den mån tillgängliga medel därtill förslå, kunna enligt bestämmelserna i kungörelsen erhålla anslag av statsmedel att användas för utlämnande av tillfälligt understöd utan återbetalningsskyldighet åt fiskare, som på grund av fiskerinäringens tryckta läge, enbart eller i förening med andra med utövandets av nämnda näring sammanhängande omständigheter, råkat i ekonomiska svårigheter och för sin försörjning befinner sig i trängande behov av bistånd.

Statsanslag utgår allenast för understöd åt fiskare, som helt eller huvudsakligen livnär sig av fiske och som kan antagas hava själv gjort vad på honom skäligen ankommit för övervinnande av svårigheterna samt i övrigt finnes förtjänt av bistånd. Understöd må ej utgå för tid, under vilken hjälp av stat eller kommun i annan ordning erhålles. Kommun, som önskar erhålla statsanslag till dylik hjälpverksamhet, har att därom till länsstyrelsen inkomma med till Kungl. Maj:t ställd ansökan. Länsstyrelsen skall, efter det ansökan inkommit, så snart ske kan, efter hörande av vederbörande arbetslöshetskommitté, med eget utlåtande överlämna ansökningen till Kungl. Maj:t.

Kungl. Maj:t äger som villkor för statsanslags tillgodonjutande föreskriva, att kommun skall med egna medel bidra till understödsverksamheten

med visst, efter kommunens ekonomiska ställning avpassat belopp, högst motsvarande 25 procent av det belopp, som i understöd enligt kungörelsen utlämnas åt fiskare inom kommunen. Då särskilda skäl därtill föranleda, må kommun kunna befrias från bidragsskyldighet. Kommun, som erhållit statsanslag, skall i avseende å understödsverksamhetens bedrivande stå under uppsikt och kontroll av länsstyrelsen och skall till länsstyrelsen varje år avgiva redogörelse över verksamhetens bedrivande.

Vid 1935 års riksdag hemställdes i då väckta motioner (II: 226 samt I:261 och II: 467) om ändring i villkoren för erhållande av ifrågavarande statsbidrag. I den förstnämnda motionen yrkades, att länsstyrelse skulle kunna ålägga kommun, då skäl därtill föreläge, att anvisa medel till understöd. Yrkandet i de båda övriga motionerna gick ut på att vederbörande kommuns bidrag till understöd skulle utgöra högst 10 (i stället för 25) procent av det sökta anslagsbeloppet.

Motionerna föranledde, i enlighet med hemställan av jordbruksutskottet (utlåtande nr 36), icke någon riksdagens åtgärd.

Från anslaget har utanordnats, under budgetåret 1934/1935 i runt tal 241,700 kronor, under budgetåret 1935/1936 i runt tal 106,800 kronor, under budgetåret 1936/1937 i runt tal 83,800 kronor samt under budgetåret 1937/1938 till ock med utgången av februari månad 1938 49,030 kronor, eller således sammanlagt cirka 481,300 kronor.

Kungl. Maj:t har den 30 juni 1937 förordnat, att av anslagets behållning den 30 juni 1937 ett belopp av 202,512 kronor 75 öre nämnda dag skulle omföras till den å riksstaten för budgetåret 1936/1937 uppförda inkomstiteln »E. I anspråk tagna kapitaltillgångar. 1. Reservationer å anslag för verkliga utgifter.»

Behållningen å anslaget den 28 februari 1938 utgjorde 67,722 kronor.

Utskottet.

Utskottet vill erinra, att jordbruksutskottet vid 1934 års riksdag i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 90 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för beredande av understöd åt vissa fiskare m. m. uttalat, att, även om en understödsverksamhet i föreslagen form i och för sig vore ägnad att ingiva allvarliga betänkligheter, det dock finge anses påkallat att anlita en dylik anordning av rent tillfällig natur, till dess andra åtgärder för förbättring av läget hunnit vidtagas. Med denna erinran tillstyrkte utskottet, att riksdagen beviljade det då äskade anslaget av 750,000 kronor för ändamålet, men framhöll ytterligare, att anslaget givetvis vore att betrakta såsom ett engångsanslag, utgående allenast för budgetåret 1934/1935.

Som av den föregående redogörelsen närmare framgår har av anslaget utanordnats, i runt tal, under budgetåret 1934/1935 241,700 kronor, under budgetåret 1935/1936 106,800 kronor och under budgetåret 1936/1937 83,800 kronor. Genom beslut den 30 juni 1937 förordnade Kungl. Maj:t, att av anslagets behållning den 30 juni 1937 ett belopp av 202,512 kronor 75 öre

nämnda dag skulle omföras till den å riksstaten för budgetåret 1936/1937 uppförda inkomsttiteln »E. I anspråk tagna kapitaltillgångar. 1. Reservationer å anslag för verkliga utgifter». Vidare medgav Kungl. Maj:t, att anslagets återstående behållning, 116,752 kronor 50 öre, även under budgetåret 1937/1938 skulle få disponeras för understöd åt fiskare.

Förevarande bidragsverksamhet torde alltså ha fortgått under längre tid än riksdagen år 1934 närmast avsett. Fiskerinäringen har jämväl efter 1934 erhållit stöd på annat sätt från det allmännas sida. En rätt omfattande försöksverksamhet med prisregleringsåtgärder å fiskets område har igångsatts och avses, att denna verksamhet under nästa budgetår skall ytterligare utökas.

Med hänsyn till det nu anförda anser sig utskottet icke böra tillstyrka motionärernas förslag, varigenom denna understödsverksamhet skulle få fortsätta jämväl under nästa budgetår.

Ej heller finner utskottet skäl att nu förorda ändring av grunderna för anslagets disposition, men förutsätter utskottet, att myndigheterna vid behandling av förevarande ansökningar iakttaga största möjliga skyndsamhet.

Utskottet hemställer alltså,

att motionerna I: 116 och II: 225 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 18 mars 1938.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 37.

Reservation

av herr *Karlsson* i Munkedal, vilken ansett, att utskottets utlåtande bort hava följande lydelse:

»Som av den föregående redogörelsen närmare framgår har av anslaget utanordnats, i runt tal, under budgetåret 1934/1935 241,700 kronor, under budgetåret 1935/1936 106,800 kronor och under budgetåret 1936/1937 83,800 kronor. Genom beslut den 30 juni 1937 förordnade Kungl. Maj:t, att av anslagets behållning den 30 juni 1937 ett belopp av 202,512 kronor 75 öre

nämnda dag skulle omföras till den å riksstaten för budgetåret 1936/1937 uppförda inkomstiteln 'E. I anspråk tagna kapitaltillgångar. 1. Reservationer å anslag för verkliga utgifter'. Vidare medgav Kungl. Maj:t, att anslagets återstående behållning, 116,752 kronor 50 öre, även under budgetåret 1937/1938 skulle få disponeras för understöd åt fiskare.

Utskottet delar motionärernas uppfattning därom, att ifrågavarande understödsverksamhet varit till god hjälp för i ekonomiskt nödläge komna fiskare, som själva gjort vad på dem ankommit för övervinnande av iråkade svårigheter. Ehuru fiskerinäringen efter 1934 på vissa områden erhållit stöd från det allmänna, synes behov av understöd dock alltjämt föreligga. Härvid måste särskilt beaktas, att 1935 års fiskeriutredning i ett den 21 oktober 1937 avgivet betänkande föreslagit vissa åtgärder angående fiskenäringens avsättningsförhållanden m. m., vilka förslag emellertid icke torde hinna bliva prövade i sådan tid, att därav föranledda åtgärder kunna vidtagas under nästa budgetår. Då härtill kommer att jämlikt bestämmelserna angående äldre reservationsanslag de medel — för närvarande omkring 58,000 kronor — som den 30 juni 1938 må återstå av anslaget icke längre äro tillgängliga för ändamålet, torde särskilda åtgärder böra vidtagas från riksdagens sida för att ifrågavarande understödsverksamhet må fortsätta jämväl under nästa budgetår. Utskottet ansluter sig alltså till motionärernas yrkande om anvisande av 42,000 kronor till ändamålet.

Vidkommande frågan om snabbare behandling av inkomna ansökningar om understöd förutsätter utskottet, att Kungl. Maj:t genom uppmaningar till de av understödsverksamheten berörda länsstyrelserna eller på annat sätt vidtager lämpliga åtgärder för att ansökningarna behandlas så snabbt som möjligt och att beviljade medel utan onödig tidsutdräkt utbetalas till de hjälpbehövande. Självfallet får därvid den erforderliga noggrannheten vid behandlingen av ansökningarna icke eftersättas. Med hänsyn till det anförda anser sig utskottet icke böra biträda motionärernas förslag att genom särskild riksdagsskrivelse fästa Kungl. Maj:ts uppmärksamhet å förevarande spörsmål.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av motionerna I: 116 och II: 225 till Understöd åt fiskare för budgetåret 1938/1939 å nionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 42,000 kronor.»